

NASADZIĆ SIĘ (67) *vb pf*

się (55), się (12).

Pierwsze a jasne (w tym 1 r. błędne znakowanie), drugie w imp pochylone, w pozostałych formach jasne (w tym 1 r. błędne znakowanie).

inf nasadzić się (3). ◇ *fut 3 sg* nasadzi się (5). ◇ *3 pl* nasadzą się (2). ◇ *praet 3 sg m* nasadził się (11). *f* nasadziła się (1). *n* nasadziło się (2). ◇ *2 pl -ście* się nasadzili (2). ◇ *3 pl m pers* nasadzili się (15). ◇ *imp 2 sg* nasadz się (1). ◇ *plusq 3 sg m* był się nasadził (9). *f* była się nała (2). ◇ *3 pl m pers* byli się nasadzili (2), był się [*N sb sg + N sb sg*] nasadzili (1; *RejPos* 323v). ◇ *con 3 sg m* by się nasadził (9). *n* by się nasadziło (1). ◇ *part praet act* nasadziwszy się (1).

Sł stp. s.v. nasadzić, Cn brak, Linde XVI w. s.v. nasadzić.

1. *Starać się usilnie, nastawić się na co (przeważnie w złym zamiarze); incumbere* *Modrz* (59) :

nasadzić się na kogo, na co [= obiekt działania] (14): bez wśley mey winności náfádzili sie ná mię *RejPs* 100; *RejJóz* G2; *LubPs* H2v *marg*, K2v [2 r.], V4, bb3v *marg*; *RejPos* 174v; *KochPs* 83; *ArtKanc* K15v; Owá on brát co fię náfádził ná brácką máiętność/ ták długo broil/ áz onego brátá zábił. *GórnRozm* Dv, C2v; *ActReg* 77; *CzahTr* [D2]v.

nasadzić się na co [= cel działania] (37): *LibLeg* 11/59v; *RejPs* 16, 38v; *RejKup* f5; Ná me zginienie ludzycie źli thák sie náfádzili *LubPs* bb3v, A4, bbv, hh, hhv, hh5v; niemogąc tego dowieść/ nacz sie byli náfádzili/ mńczą sie złym ięzykiem *GórnDworz* Aa3v, H8v, Y6v; Obáč [..] á iż sie iuz mocnie około ciebie nie náfádzili ná zginienie twoie *RejPos* 196, 127, 185, 186, 196v, 215v (10); *BiałKat* 311; *RejZwierc* 191 v; *CzechRozm* 130v, 135v, 264v; *PaprpPan* X2v, X3v, Gg2; *ModrzBaz* 104; *StryjKron* 547; *CzechEp* 31; *NiemObr* 18; *ReszHoz* 136; *PowodPr* 60.

nasadzić się przeciw (ko) komu, czemu (3): A z iednoczywśly myśli fwe/ náfádzili sie przeciw ludowi twemu *RejPs* 124, 38v; *BielKron* 224v.

nasadzić się czym (3): *GórnDworz* H8v; A iż taki [który zawoła do Pana] będzie tłoczył [...] wśzytki niebezpieczeństwá fwoie/ ktoremi sie nań náfádził [...] fwiát *RejPos* 174v. *Cf* »nasadami się nasadzić«.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikami: na to (14), na co (1); (a)by (18), jakoby (2), iż (1)] (21): *LibLeg* 11/59v; *RejPs* 16, 31v; *RejJóz* G2; *RejKup* f5; Acz sie grzeźnik náfádził ná fpráwyedliwego/ By go mógł zámordowác z vporu fwoyego *LubPs* K2v, A4, V4, bbv, hb, hhv; *GórnDworz* H8v; Sennácheryb [...] pilnie sie był náfádził ná to/ áby vczynił zelżywość imieniowi Bożemu. *RejPos* 185, 215v; *RejZwierc* 78; *MycPrz* I [A3]v; *PaprpPan* Gg2; *ModrzBaz* 104; *StryjKron* 547; widzę iż fię [X.K.] ná to náfádził/ iákoby tych [heretyków] [...] wygládzić y wykorzenić *NiemObr* 18; *ReszHoz* 136.

W charakterystycznych połączeniach: nasadzić się na bracką majątność, na sprawiedliwego (2), na upadek [czyj], na wiernego (2), na [czyje] zdrowie, na [czyje] zginienie, na [czyje] zwoleństwo [= wolność]; nasadzić się z uporu, ze złości; nasadzić się bez [czyjej] winności [na kogo]; nasadzić się przeciw ludowi; nasadzić się radą, zbrojną ręką, siłą; nasadzić się dziwnymi kształty, mocno, nabarziej (3), nasrożej, pilnie (3), uprzejmie.

Przysłowie: przedsię kto sie náfádzi ná co/ vczyni co chce *PowodPr* 60.

Fraza: »choć(iaż)by się nie wiem jako [na co] nasać« [= o niemożności realizacji czego] (2): CzechRozm 135v; chociażby się [kto] niewiem iako ná to náładził/ [...] nigdy tego [...] nie dowiedzie CzechEp 31.

Zwroty: »nasadzić się na [czyje] gardło« [szyk zmienny]: Widzę żeście się na me/ gardło naładzili RejJóz B2; RejPos 50.

»nasadzić się jeden na drugiego« (1): náładził się ieden ná drugiego/ áby go w czym podeydz á podłtepic mogł. RejZwierc 78.

»nasadami się nasadzić« (1): Gdyż iest ofierociále w tych to czáliech Páńftwo/ náfady nieprzyaioł ná náfze zwoleńftwo/ ktoremi się náładzili/ by nas pochwycieli MycPrz I [A3]v.

2. Przygotować zasadzkę; *insidere PolAnt, Vulg; ponere a, struere insidias Mącz* [na kogo, na co] (8): Temirkitlu [...] iakoby piorun potkał się z Pełaitem który się też był nan naładził [*praeparatum et occurrentem ei*] MiechGlab 66; BierRozm 13; BibRadz Act 23/21; Mącz 309d, 379d; Bo chociaiy rozboinik łtoi zá krzem cały dzień/ á nic mu się nie trefi [...] / tedy ona iego wierna chuc ná co się był náładził iuzby go łamá czyłcie mogła obiešic. RejZwierc 98; WujNT Act 23/21.

Przen [gdzie; ze zdaniem dopełnieniowym] (1) : ktorzy [sprzeciwnicy] się náładzili ná nas tu ná they drodze/ áby nas z niey mogli zwiešic RejPos 178.

Formacje współrdzenne cf SADZIĆ.